

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Факультет історії, бізнес-освіти та права
Кафедра права та правоохоронної діяльності

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри**

 доц. Мілова Т.М.
(протокол № 1 від 16.08.2024)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 18 (ПП 1.2.1.11) АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань 08 Право
(шифр і назва галузі)

Спеціальність 081 Право
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Право
(назва)

Форма навчання денна / заочна
(денна, заочна)

2024 – 2025 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Адміністративне право» розроблена на основі освітньо-професійної програми «Право», навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «*Бакалавр*» за спеціальністю **081 Право**.

Розробники: Манжула А.А., професор кафедри права та правоохоронної діяльності, доктор юрид. наук, професор.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри права та правоохоронної діяльності

Протокол від «16» серпня 2024 року №1

Завідувач кафедри Мілова Т. М.

Робоча програма навчальної дисципліни «Адміністративне право» для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 Право за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. ЦДУ імені В. Винниченка, 2024.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань: 08 Право	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання -	Спеціальність: 081 Право	Рік підготовки	
		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 105	Освітньо-професійна програма: Право	Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Лекції	
		22 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		53 год.	89 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
Вид контролю:			
Екзамен	Екзамен		

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Адміністративне право» є надання студентам загальнотеоретичних знань про адміністративне право, яке є фундаментальною галуззю українського права та про публічне управління в цілому; формування у студентів відповідного кваліфікаційного рівня (рівні А-D); підготовка висококваліфікованих спеціалістів, які здатні повною мірою реалізувати свої знання, вміння та навички у подальшій професійній діяльності у юридичній сфері (насамперед, в органах державної влади та місцевого самоврядування)..

Завданнями вивчення дисципліни «Адміністративне право» є:

– вивчення складного комплексу суспільних відносин, що виникають у сфері публічного управління, функціонування органів публічної влади (у першу чергу, органів публічного адміністрування);

- розкриття особливостей функціонування та організації органів виконавчої влади, їх відносин між собою та іншими суб'єктами права – громадянами України, іноземцями, організаціями та установами, форми та методи діяльності органів виконавчої влади; розкриті особливостей функціонування та організації органів місцевого самоврядування та їх виконавчих органів;
- вивченні наявних інструментів публічного адміністрування;
- дослідження гарантій та способів забезпечення законності у діяльності органів публічного управління;
- визначення підстав та особливостей адміністративної відповідальності;
- розкриття реалізації адміністративно-правових механізмів у певних сферах суспільного життя.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетенності*:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності (ІК)	
загальні	фахові
<ul style="list-style-type: none"> – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1); – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК2); – знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК3); – здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК6); – здатність працювати в команді (ЗК9); – здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК11); – здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності (ЗК16); 	<ul style="list-style-type: none"> – здатність застосовувати норми та інститути права щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право (ФК7); – здатність застосовувати правові принципи та доктрини (ФК8); – здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності (ФК9); – здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти (ФК11); – здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції (ФК12); – здатність до критичного та системного аналізу правових явищ (ФК13); – здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (ФК14); – здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення (ФК-16).

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

- визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин (ПРН1);
- проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (ПРН3);
- давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю (ПРН5);
- оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему (ПРН6);
- самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій (ПРН9);
- вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології (ПРН10);
- знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (ПРН13);
- вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (ПРН15);
- працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди (ПРН17);
- застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи (ПРН18);
- пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (ПРН19);
- виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (ПРН20);
- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (ПРН22).

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Загальна частина

Тема 1. Адміністративне право як галузь публічного права

Основоположні категорії адміністративного права. Публічне адміністрування як форма реалізації публічної влади. Суб'єкти публічного адміністрування. Публічний інтерес. Адміністративне право як складова публічного права. Призначення (мета і завдання) адміністративного права. Предмет адміністративного права. Адміністративно-правові відносини. Відносини, що складають предмет адміністративного права України. Адміністративне право як галузь, наука та навчальна дисципліна. Відмежування адміністративного права від цивільного права. Система адміністративного права України. Взаємодія адміністративного права України та європейського адміністративного права.

Тема 2. Принципи та джерела адміністративного права

Поняття та значення принципів адміністративного права. Принцип верховенства права в адміністративному праві. Складові верховенства права (законність, юридична визначеність, запобігання зловживанню повноваженнями, рівність перед законом та недискримінація, доступ до правосуддя).

Принципи належного врядування. Принцип забезпечення участі в ухваленні рішень і належного реагування. Принцип відкритості й прозорості. Принцип добросовісності й етичної поведінки. Принципи ефективності, компетентності й спроможності. Принцип інноваційності та відкритості до змін. Принцип сталості та довгострокової орієнтованості. Принципи поваги до прав людини та культурної різноманітності. Принципи забезпечення соціальної згуртованості й підзвітності

Поняття та види джерел адміністративного права. Національні джерела адміністративного права. Конституція України як основне джерело адміністративного права. Законодавчі акти (нормативно-правові) як джерела адміністративного права. Закони як джерела адміністративного права. Підзаконні нормативні акти (нормативні правові) як джерела адміністративного права. Міжнародні джерела адміністративного права.

Рішення судових органів у системі джерел адміністративного права. Практика Європейського суду з прав людини як джерело адміністративного права. Рішення Конституційного Суду України в системі джерел адміністративного права. Рішення Верховного Суду в системі джерел адміністративного права.

Юридична сила формалізованих джерел адміністративного права

Тема 3. Суб'єкти публічного адміністрування

Поняття суб'єкта публічного адміністрування. Ознаки суб'єкта публічного адміністрування. Групи суб'єктів публічного адміністрування. Компетенція суб'єкта публічного адміністрування: сутність і структура. Повноваження суб'єктів публічного адміністрування. Наділення адміністративними повноваженнями, делегування адміністративних повноважень. Роль Президента України в системі виконавчої влади. Система органів виконавчої влади. Рівні органів виконавчої влади. Кабінет Міністрів України. Система центральних органів виконавчої влади. Міністерства. Інші центральні органи виконавчої влади. Центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом. Місцеві державні адміністрації. Порядок утворення, реорганізації та ліквідації органів виконавчої влади. Військово-цивільні адміністрації. Суб'єкти місцевого самоврядування.

Тема 4. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права

Місце приватної особи в системі суб'єктів адміністративного права.

Види приватних осіб. Фізичні особи (громадяни України, іноземці, особи без громадянства, біженці та особи, які потребують додаткового чи тимчасово захисту). Фізичні особи-підприємці. Підприємства, установи, організації як суб'єкти адміністративного права. Громадські об'єднання, професійні спілки, політичні партії. Органи самоорганізації населення. Релігійні організації. Адміністративна правосуб'єктність приватної особи. Загальний та спеціальний адміністративно-правовий статус приватної особи.

Суб'єктивне публічне право. Сутність суб'єктивних публічних прав приватної особи. Окремі суб'єктивні публічні права та їх реалізація. Право на участь в ухваленні рішень. Право на звернення. Право на доступ до публічної інформації. Право на свободу мирних зібрань. Право на свободу об'єднань.

Тема 5. Інструменти публічного адміністрування

Поняття інструмента публічного адміністрування. Види інструментів публічного адміністрування. Вибір інструмента публічного адміністрування. Форми публічного адміністрування. Нормативно-правовий акт як інструмент публічного адміністрування. Види нормативно-правових актів. . Вимоги до нормативно-правового акта. Порядок підготовки та ухвалення нормативно-правового акта. Підготовка проєкту нормативного акта. Зміст і значення антикорупційної експертизи нормативно-правового акта. Державна реєстрація нормативно-правового акта. Процедура оприлюднення та набрання чинності нормативним актом. Підстави для визнання нормативного акта протиправним. Індивідуальний (адміністративний) акт як інструмент публічного адміністрування. Види індивідуальних актів. Процедура ухвалення (видання) індивідуальних актів. Чинність індивідуального акта. Нікчемність адміністративного акта.

Адміністративний договір. Поняття, юридичне значення та ознаки адміністративного договору. Види адміністративних договорів. Укладання адміністративних договорів. Чинність адміністративного договору. Нікчемність адміністративного договору. Учинення інших юридично значущих адміністративних дій. Здійснення матеріально-технічних операцій.

План як інструмент публічного адміністрування. Поняття, юридичне значення та ознаки плану. Сфера застосування планів. Види планів. Фактична дія як інструмент публічного адміністрування.

Поняття, юридичне значення та ознаки фактичної дії. Сфера застосування фактичних дій. Основні види фактичних дій. Інформування населення. Проведення перевірки. Здійснення моніторингу як інструмент публічного адміністрування. Надання довідок. Виплата грошових коштів. Адміністрування реєстрів. Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні. Умови застосування адміністративного розсуду. Заходи адміністративного примусу. Поняття адміністративного примусу. Адміністративно-запобіжні заходи в діяльності публічної адміністрації. Заходи адміністративного припинення. Адміністративні стягнення. Адміністративно-правові режими. Поняття та класифікація адміністративно-правових режимів. Контроль та нагляд. Адміністративний (публічний) контроль. Адміністративний нагляд.

Електронне врядування. Поняття електронного врядування. Елементи електронного врядування. Співвідношення понять «електронне врядування», «електронна держава», «електронна демократія», «електронний парламент», «електронний уряд», «електронний суд».

Змістовий модуль 2. Спеціальна частина

Тема 6. Адміністративні послуги

Поняття адміністративної послуги. Ознаки адміністративної послуги. Відмінність адміністративної послуги від інших видів послугу публічній сфері. Види адміністративних послуг. Принципи надання адміністративних послуг. Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг. Суб'єкт звернення. Суб'єкт надання адміністративних послуг. Центри надання адміністративних послуг. Адміністратори.

Порядок надання адміністративних послуг. Стадії процедури надання адміністративної послуги. Юридичні документи та дії, що супроводжують процедуру надання адміністративних послуг. Плата за надання адміністративних послуг(адміністративний збір). Вимоги до якості надання адміністративних послуг.

Адміністративні послуги у рівних сферах суспільного життя. Адміністративні послуги у сфері економіки. Адміністративні послуги у сфері освіти. Адміністративні послуги у сфері охорони здоров'я.

Тема 7. Захист приватної особи у сфері публічного адміністрування

Поняття інструментів захисту прав, свобод та інтересів приватних осіб у сфері публічного адміністрування. Види інструментів захисту особи та їх співвідношення між собою. Медіація як альтернативний спосіб вирішення адміністративних спорів. Поняття адміністративного оскарження. Підстави та порядок подання скарги. Предмет адміністративного оскарження. Суб'єкти адміністративного оскарження. Процедура розгляду та вирішення справи за скаргою. Можливі наслідки розгляду скарги. Відшкодування шкоди, завданої суб'єктами публічної адміністрації приватним особам. Підстави та процедури, за якими суб'єкт публічного адміністрування відшкодовує шкоду, завдану приватній особі. Способи відшкодування шкоди.

Тема 8. Адміністративна процедура

Поняття та ознаки адміністративної процедури.

Види адміністративних процедур. Реєстраційні процедури. Дозвільні процедури. Інспекційні процедури. Процедури притягнення до адміністративної відповідальності. Принципи адміністративної процедури. Система принципів адміністративної процедури. Загальні принципи адміністративної процедури. Зміст спеціальних принципів адміністративної процедури.

Учасники адміністративної процедури. Адміністративний орган. Адресат (зокрема заявник). Заінтересовані особи. Представництво в адміністративній процедурі.

Стадії адміністративної процедури. Ініціювання та початок провадження. Підготовка справи до розгляду. Розгляд і вирішення справи. Оформлення адміністративного акта, його доведення до відома адресатів і заінтересованих осіб. Перегляд адміністративного акта.

Тема 9. Публічна служба

Поняття та види публічної служби. Поняття і сутність державної служби та служби в органах місцевого самоврядування як основних різновидів публічної служби.

Правовий статус державного службовця. Поняття державного службовця. Посади державної служби та їх категорії. Обов'язки та права державного службовця. Вступ на державну службу. Проходження державної служби і службова кар'єра. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державного службовця. Матеріальне й соціальне забезпечення державного службовця. Припинення державної служби.

Правовий статус службовця в органі місцевого самоврядування. Поняття службовця в органі місцевого самоврядування. Посади в органах місцевого самоврядування та їх категорії. Обов'язки та права службовця в органі місцевого

самоврядування. Вступ на службу в органі місцевого самоврядування. Проходження служби в органі місцевого самоврядування і службова кар'єра. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність службовця в органі місцевого самоврядування. Матеріальне й соціальне забезпечення службовця в органі місцевого самоврядування. Припинення служби в органі місцевого самоврядування.

Запобігання корупційним проявам у публічній службі. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища. Обмеження щодо одержання подарунків. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності. Інші антикорупційні обмеження для публічних службовців. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Правила етичної поведінки публічних службовців. Фінансовий контроль щодо публічних службовців.

Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державних службовців. Підстави дисциплінарної відповідальності державних службовців. Порядок притягнення до дисциплінарної відповідальності. Система дисциплінарних стягнень та принципи їх застосування. Матеріальна відповідальність державних службовців.

Тема 10. Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність

Поняття та ознаки адміністративної відповідальності. Відмежування адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності. Принципи адміністративної відповідальності. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху у разі їх фіксації працюючими в автоматичному режимі спеціальними технічними засобами. Адміністративна відповідальність юридичних осіб.

Поняття адміністративного правопорушення. Ознаки адміністративного правопорушення. Відмежування адміністративного правопорушення від кримінального правопорушення. Відмежування адміністративного правопорушення від дисциплінарного правопорушення.

Заходи адміністративної відповідальності. Поняття адміністративного стягнення. Види адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних правопорушень. Попередження як вид адміністративного стягнення. Штраф як вид адміністративного стягнення. Оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, як вид адміністративного стягнення. Конфіскація вилученого предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, як вид адміністративного стягнення. Позбавлення спеціального права, наданого особі, як вид адміністративного стягнення. Виправні роботи як вид адміністративного стягнення. Адміністративний арешт як вид адміністративного стягнення. Обставини, що пом'якшують відповідальність за адміністративні правопорушення. Обставини, що обтяжують відповідальність за адміністративні правопорушення.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	СРС		л	п	лаб.	інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Загальна частина												
Тема 1.Адміністративне право як галузь публічного права.	10	2	2	-	-	6	10	2	-	-	-	8
Тема 2.Принципи та джерела адміністративного права.	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 3. Суб'єкти публічного адміністрування.	10	2	4	-	-	4	12	2	2	-	-	8
Тема 4.Приватна особа як суб'єкт адміністративного права.	9	2	2	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 5. Інструменти публічного адміністрування.	10	2	4	-	-	4	10	2	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	47	10	14	-	-	23	48	6	2	-	-	40
Тема 6. Адміністративні послуги..	12	2	4	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 7. Захист приватної особи у сфері публічного адміністрування	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 8.Адміністративна процедура.	12	2	4	-	-	6	12	2	2	-	-	8
Тема 9.Публічна служба.	12	4	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 10.Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність.	12	2	4	-	-	6	15	2	2	-	-	11
Разом за змістовим модулем 2	58	12	16	-	-	30	57	4	4	-	-	49
Усього годин	105	22	30	-	-	53	105	10	6	-	-	89

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Загальна частина		
1	Адміністративне право як галузь публічного права	2
2	Принципи та джерела адміністративного права	2
3	Суб'єкти публічного адміністрування	2
4	Приватна особа як суб'єкт адміністративного права	2
5	Інструменти публічного адміністрування	2
Модуль 2. Особлива частина		
6	Адміністративні послуги	2
7	Захист приватної особи у сфері публічного адміністрування	2
8	Адміністративна процедура	2
9	Публічна служба	4
10	Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність	2
Разом		22

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Адміністративне право як галузь публічного права	2
2	Суб'єкти публічного адміністрування	2
3	Інструменти публічного адміністрування	2
4	Адміністративна процедура.	2
5	Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність.	2
Разом		10

4.2. Теми семінарських (практичних) занять
4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Загальна частина		
1	Адміністративне право як галузь публічного права	2
2	Принципи та джерела адміністративного права	2
3	Суб'єкти публічного адміністрування	4
4	Приватна особа як суб'єкт адміністративного права	2
5	Інструменти публічного адміністрування	4
Модуль 2. Особлива частина		
6	Адміністративні послуги	4
7	Захист приватної особи у сфері публічного адміністрування	2
8	Адміністративна процедура	4
9	Публічна служба	2
10	Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність	4
	Разом	30

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суб'єкти публічного адміністрування.	2
2	Адміністративна процедура.	2
3	Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність.	2
	Разом	6

4.3. Завдання для самостійної роботи
4.3.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Загальна частина		
1	Адміністративне право як галузь публічного права	6
2	Принципи та джерела адміністративного права	4
3	Суб'єкти публічного адміністрування	4
4	Приватна особа як суб'єкт адміністративного права	5
5	Інструменти публічного адміністрування	4
Модуль 2. Особлива частина		
6	Адміністративні послуги	6

7	Захист приватної особи у сфері публічного адміністрування	6
8	Адміністративна процедура	6
9	Публічна служба	6
10	Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність	6
	Разом	53

4.4.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Загальна частина		
1	Адміністративне право як галузь публічного права	8
2	Принципи та джерела адміністративного права	8
3	Суб'єкти публічного адміністрування	8
4	Приватна особа як суб'єкт адміністративного права	8
5	Інструменти публічного адміністрування	8
Модуль 2. Особлива частина		
6	Адміністративні послуги	
7	Захист приватної особи у сфері публічного адміністрування	
8	Адміністративна процедура	
9	Публічна служба	
10	Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність	
	Разом	89

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Адміністративне право» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього студента, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проектний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проектно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проєкти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацювати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є:

- систематичність та активність роботи на заняттях;
- виконання завдань для самостійної роботи.

Оцінюванню можуть підлягати:

- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних/семінарських заняттях;

- активність при обговоренні питань практичного/ семінарського/ лабораторного заняття;

- результати тестування тощо.

Критеріями оцінки усних відповідей є:

- повнота та глибина розкриття питання;

- емоційність та переконливість;

- використання для обґрунтування своєї думки основної та додаткової літератури; логіка викладу, вміння аналізувати, порівнювати, робити висновки;

- культура мови.

Критеріями оцінки письмових завдань є:

- повнота та глибина розкриття питання;

- цілісність, системність, логічність, вміння формулювати висновки;

- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми модуля на *семінарському занятті* – **5 балів**:

5 б. ставиться, коли студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

4 б. ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

3 б. ставиться студентові, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

1-2 б. одержує студент, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

До 6-ти балів студент може отримати за виконані завдання *самостійної роботи* з тем модуля, з урахуванням якості, повноти виконання завдання.

До 2-х балів ставиться студентові, який робить вдалі доповнення протягом семінарських занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань;

До 2-х балів ставиться студентові, який підготував значний за обсягом та змістом конспект до семінарських занять з певної теми модуля;

1 бал одержує студент, який старанно працював упродовж заняття, виконував вправи, залучався до колективних обговорень тощо.

Якщо студент жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль **0** балів.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі - роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть нараховуватися додаткові бали: **до 5 балів**.

Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав *поточних оцінок*, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів незалежно від причини.

Результати контрольної роботи доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання контрольних робіт допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

Підсумкова кількість балів за поточний контроль визначається як *сума відповідних балів поточного оцінювання та оцінювання за результатами самостійної роботи*.

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля. Тривалість виконання модульних контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.

Форми проведення модульних контролів під час вивчення дисципліни «Адміністративне право»:

- комплексна письмова модульна контрольна робота;
- комплексне тестування.

До модульних контрольних робіт допускаються всі студенти незалежно від результатів поточного контролю.

Дві МКР у формі трирівневих завдань передбачено за результатами вивчення тем модуля 1 і модуля 2. Для проведення модульного контролю розроблено модульні контрольні завдання двох варіантів. Варіанти завдань для модульного контролю є рівнозначні за трудомісткістю.

За виконання завдань модульного контролю студент отримує **контрольну модульну оцінку** (кількість балів), яка враховується в процесі розрахунків модульної оцінки:

- максимальна кількість балів - **6**;
- максимальна кількість балів за кожен рівень - **2**.

У процесі виконання контрольних завдань студент може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які визначені викладачем. Студентові забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами та користуватися матеріалами, крім дозволених. За умови порушення студентом установлених правил виконання модульного контролю викладач позбавляє можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів незалежно від причини.

Результати перевірки МКР доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання МКР допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

Студент, який не з'явився на модульний контроль (незалежно від причини), має право один раз повторно пройти модульний контроль у визначені викладачем терміни під час поточних консультацій.

Підсумкова кількість балів за **модуль** (модульна оцінка) визначається за вибором викладача як:

- *сума балів за всіма формами контролю плюс оцінка підсумкової модульної контрольної роботи (тестів) (поточна модульна оцінка + контрольна модульна оцінка = модульна оцінка)*.

ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ

З дисципліни «Адміністративне право» передбачена така форма семестрового контролю, як екзамен, який проводиться у кінці семестру.

Першим етапом семестрового контролю є визначення підсумкової семестрової модульної оцінки як суми підсумкових модульних оцінок, отриманих за результатами засвоєння всіх модулів.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного, модульного контролю (максимум 60 балів), яка сумується до кількості балів, які отримав студент на екзамені (максимум 40 балів).

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни за КМСОНП (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та оцінка за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності (форма № Н-5.03), Індивідуальний навчальний план студента (форма № Н-2.02), Залікову книжку студента (форма № Н-2.03). Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості

Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальне завдання								Екзамен	Сума
Модуль 1				Модуль 1				Макс 40	
T1- T5	KP1	CP	підсумкова	T6- T10	KP2	CP	підсумкова	100	
18	6	6	30	18	6	6	30		40

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	незараховано
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Манжула А.А., Галуцько В., Стеценко С., Берлач А., Буханевич О., Ситников О. та ін. Адміністративне право та адміністративний процес України в умовах воєнного стану. Колективна монографія. за заг. ред. В. Фелика, В. Курила. Київ: «Видавництво Людмила», 2023. 704 с. URL: <https://cutt.ly/f3mDpqX>
2. Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні : навчальний посібник : у 2-х томах. Том 1. Загальне адміністративне право. Особливе адміністративне право. В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Гулак та ін. за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 622 с.
3. Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні : навчальний посібник : у 2-х томах. Том 2. Спеціальне адміністративне право. Європейське адміністративне право. Порівняльне адміністративне право. Адміністративний процес. В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Гулак та ін. за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 432 с
4. Адміністративне право України. Повний курс (четверте видання) Підручник. Дрозд О.Ю., Манжула А.А., Соболь Є.Ю., Рекомендований Вченою радою Науково-дослідного інституту публічного права (протокол №11 від 21 грудня 2020 року) м. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
5. Адміністративне право України. Повний курс: підручник ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
6. Адміністративне право України. Повний курс: підручник; Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Видання друге. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 520 с.
7. Адміністративне право. підруч. А. Є. Фоменко, Е. О. Сидорова, М. П. Юніна ; за заг. ред. Юніна О. С. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2022. 428 с.
8. Адміністративне право України. Загальна частина у схемах : навч. посіб. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Сокурєнка ; [О. В. Брусакова, Д. В. Швець та ін.]. Харків : ХНУВС, 2019. 236 с
9. Біла-Тіунова Л.Р., Стець О.М. Службове право України: підручник. 2022. 771 с.
10. Бородін І.Л. Адміністративне право України: підручник . К.: Алерта, 2019. 548 с.
11. Герасименко Є.С., Задирака Н.Ю. Адміністративні процедури в питаннях та відповідях: навч. посібник. Видавничий дім "Дакор". 2022. 156 с.
12. Загальне адміністративне право. Видання друге: Підручник. Бевзенко В.М., Коломоєць Т.О., Миронюк Р.В., Мельник Р.С., Лученко Д.В., Радишевська О.Р., Гриценко І.С., Кравченко М.Г., Школик А.М., Шлоєр Б., Белікова М.І., Георгієвський Ю.В., Корнута Р.І., Куйбіда Р.О., Міхровська М.С., Приймаченко Д.В., Проневич О.С., Тимошук В.П. Видавничий дім "Гельветика". 2023. 688 с.
13. Соболь Є.Ю., Петков С.В. та ін. Адміністративно-правова реформа в

Україні. за заг. ред. С. В. Петкова. Київ: КНТ, 2022. 180 с.

Додаткова література:

1. Адміністративне право : навч. посіб. для здобувачів вищ. Освіти. [Ю. П. Битяк, І. М. Балакарєва, М. І. Белікова та ін. за заг. ред. В. М. Гаращука, Р. В. Шаповала]. Вид. 7-ме, допов. та перероб. З опорою на законодавство станом на 1 трав. 2023 р. Харків: Право, 2023. 238 с.
2. Андрєєв А.В. Концептуальні основи правового регулювання кадрового забезпечення державної служби в Україні: монографія. ЦУЛ. 2019. 408 с.
3. Діхтієвський П.В., Бойко А.В. Якість адміністративно-процесуального законодавства: питання теорії та практики : монографія. Видавничий дім "Гельветика". 2020. 208.
4. Кресіна І.О., Кресін О.В., Стойко О.М., Батанова Н.М. Особливості адміністративно-територіального устрою України в умовах децентралізації: монографія. Норма права. 2022. 100 с.
5. Манжула А.А. Проблеми організації діяльності науково-дослідних установ в Україні: монографія (видання друге доповнене і перероблене). Дніпро. Середняк. 2022. 276 с.
6. Манжула А.А., Пузаков Д.В. Адміністративно-правове регулювання звернення громадян до органів місцевої влади як механізму забезпечення управління у соціальній сфері на місцевому рівні. *Наукові записки. Серія: Право.* 2019. Випуск 6. Спецвипуск Том 2. С.4-9.
7. Манжула А.А. Правові аспекти відповідальності науково-дослідних установ. *Наукові записки. Серія: Право. Випуск 7.* 2019. С. 60-66
8. Манжула А.А. Інформаційне забезпечення фінансової децентралізації в Україні. *Наукові записки. Серія: Право.* 2019. Випуск 7. Спецвипуск. С.34-38.
9. Манжула А.А. Фінансове забезпечення публічної служби та кадрова політика на місцевому рівні в умовах реформування публічного управління у соціально-економічній сфері. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму. Серія:Право.* 2020. Випуск 3-4. С.86-93.
10. Манжула А.А. Правові засади діяльності правоохоронних органів та суду щодо притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності за домашнє насильство. *Науковий вісник публічного та приватного права.* 2021. Випуск 2. Том 2. С. 126-130.
11. Манжула А.А. Суб'єкти адміністративно-правового реагування на вчинення домашнього насильства. *Наукові записки. Серія: Право.* 2021. Випуск 10. Спецвипуск. С.170-174.
12. Манжула А.А. Діяльність правоохоронних органів і суду при притягненні кривдників до адміністративної відповідальності за домашнє насильство. *Аналітично-порівняльне правознавство.* 2023. №1 С.366-369.
13. Манжула А.А. Адміністративно-правові засади забезпечення національної безпеки органами публічної влади та Службою безпеки України. *Наукові записки. Серія: Право.* 2024. №16. С.88-91.
14. Манжула А.А., Гриценко В.Г. Суб'єкти адміністративно-правового забезпечення національної безпеки. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2024. № 4. С. 403–405.
15. Манжула А.А., Сокурєнко О.А., Права людини і національна безпека як

об'єкт правового захисту у контексті діяльності Служби безпеки України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 6. С. 227–229.

16. Медяник В. А. Організаційно-правові засади адміністративно-правового забезпечення державної соціальної політики в Україні: монографія. Видавничий дім «Гельветика». 2021. 406 с

17. Сидорова Е. О. Державна політика України в гуманітарній сфері: адміністративно-правові засади формування та реалізації: моногр. Видавець Біла К. О. 2022. 468 с.

18. Соболь Є.Ю., Кіблик Д.В. Правові засади формування та реалізації державної політики щодо забезпечення прав і свобод осіб з інвалідністю: монографія. Кропивницький: ФОП Кандиба Т. П., 2023. 175 с

19. Юровська В. В. Методи адміністративного права: питання теорії та практики: монографія. Видавничий дім «Гельветика». 2018. 344 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Закон України від 28.06.1996 р. URL: <https://cutt.ly/JwzvP6Dk>

2. Загальна декларація прав людини. Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10.12.1948 р. URL: <https://cutt.ly/gwzvKBMF>

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. URL: <https://cutt.ly/zwzvZvjH>

4. Кодекс адміністративного судочинства України. Закон України від 06.07.2005 р. URL: <https://cutt.ly/XwzvX48U>

5. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (ратифіковано Законом України № 1678-VII від 16.09.2014). URL: <https://cutt.ly/jwzvLxum>

6. Про адміністративні послуги. Закон України від 06.09. 2012 р. URL: <https://cutt.ly/ewzvFv9Q>

7. Про адміністративну процедуру. Закон України від 17.02.2022 р. URL: <https://cutt.ly/mwzvGB56>

8. Про військовий обов'язок і військову службу. Закон України від 25.03.1992 р. URL: <https://cutt.ly/hwzv2AFR>

9. Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад. Закон України від 16.04.2020 р. URL: <https://cutt.ly/1wzvHY71>

10. Про громадські об'єднання. Закон України від 22.03.2012 р. URL: <https://cutt.ly/swzvVkRS>

11. Про громадянство України. Закон України від 18.01.2001 р. URL: <https://cutt.ly/7wzvBaZt>

12. Про державну службу. Закон України від 10.12.2015 р. URL: <https://cutt.ly/EwzvNw3G>

13. Про дипломатичну службу. Закон України від 07.06.2018 р. URL: <https://cutt.ly/9wzvN8XI>

14. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. URL: <https://cutt.ly/xwzvMT52>

15. Про основні засади молодіжної політики. Закон України від 27.04.2021 р. URL: <https://cutt.ly/nwzvDmLW>
16. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. URL: <https://cutt.ly/mwzv1GJu>
17. Про запобігання та протидію домашньому насильству. Закон України від 07.12.2017 р. URL: <https://cutt.ly/Uwzv0kJg>
18. Про засади запобігання та протидію дискримінації в Україні. Закон України від 06.09.2012 р. URL: <https://cutt.ly/Kwzv8zvd>
19. Про затвердження військово-адміністративного поділу території України: Указ Президента України від 5.02.2016 р. URL: <https://cutt.ly/LwzbfRbZ>
20. Про захист прав споживачів. Закон України від 12.05.1991 р. URL: <https://cutt.ly/lwzv4i2O>
21. Про Збройні Сили України. Закон України від 06.12.1991 р. URL: <https://cutt.ly/Dwzv7eIi>
22. Про звернення громадян. Закон України від 02.10.1996 р. URL: <https://cutt.ly/Dwzv7eIi>
23. Про імміграцію. Закон України від 7.06.2001 р. URL: <https://cutt.ly/ewzv5U7V>
24. Про інформацію. Закон України від 02.10.1992 р. URL: <https://cutt.ly/XwzbcW7>
25. Про Кабінет Міністрів України. Закон України від 27.02.2014 р. URL: <https://cutt.ly/vwzbxDiL>
26. Про Конституційний Суд України. Закон України від 13.07. 2017 р. URL: <https://cutt.ly/Fwzv6IPM>
27. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України від 21.05.1997 р. URL: <https://cutt.ly/DwzbcqWDM>
28. Про місцеві державні адміністрації. Закон України від 09.04.1999 р. URL: <https://cutt.ly/9wzbc3AC>
29. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію. Закон України від 21.10.1993 р. URL: <https://cutt.ly/4wzv9HGU>
30. Про Національну поліцію. Закон України від 02.07.2015 р. URL: <https://cutt.ly/Bwzbc9YQ>
31. Про Національну стратегію у сфері прав людини. Указ Президента України від 24.03.2021 р. URL: <https://cutt.ly/5wzbcBXL>
32. Про оборону України. Закон України від 06.12.1991 р. URL: <https://cutt.ly/6wzbcGHm>
33. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 р. URL: <https://cutt.ly/vwzbc9U5>
34. Про органи самоорганізації населення. Закон України від 11.07.2001 р. URL: <https://cutt.ly/8wzbcNS>
35. Про основи національного спротиву. Закон України від 16.07.2021 р. URL: <https://cutt.ly/5wzbcDA1>
36. Про політичні партії в Україні. Закон України від 5 квітня 2001 р. URL: <https://cutt.ly/9wzbcDb0>
37. Про правовий режим надзвичайного стану. Закон України від 16.03.2000 р.

URL: <https://cutt.ly/SwzbybYS>

38. Про правовий режим воєнного стану. Закон України від 12.05.2015 р. URL: <https://cutt.ly/cwzv3nY8>

39. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства. Закон України від 22.09.2011 р. URL: <https://cutt.ly/uwzbukJM>

40. Про прокуратуру. Закон України від 14.10.2014 р. URL: <https://cutt.ly/DwzbiUeL>

41. Про свободу совісті та релігійні організації. Закон України від 23.04.1991 р. URL: <https://cutt.ly/twzboofO>

42. Про систему центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 15.12.1999 р. URL: <https://cutt.ly/3wzbbkER>

43. Про службу безпеки України. Закон України від 25.03.1992 р. URL: <https://cutt.ly/WwzboKqf>

44. Про службу в органах місцевого самоврядування. Закон України від 07.06.2001 р. URL: <https://cutt.ly/3wzbpnGO>

45. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Закон України від 22.12.1997 р. URL: <https://cutt.ly/QwzbamEv>

46. Про утворення військових адміністрацій. Указ Президента України від 24.02.2022 р. URL: <https://cutt.ly/Wwzba4SC>

47. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону. Закон України від 22.06.2000 р. URL: <https://cutt.ly/rwzbsPKJ>

48. Про центральні органи виконавчої влади. Закон України від 17.03.2011 р. URL: <https://cutt.ly/Jwzbn5ic>

49. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Указ Президента України від 30.09.2019 р. URL: <https://cutt.ly/nwzbQmWu>

50. Судова практика Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за 2022 рік. URL: <https://cutt.ly/hwzbkIPm>

51. Судова практика Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за лютий 2023 року. <https://cutt.ly/BwzbliCD>

52. Судова практика Верховного суду України щодо соціального захисту сімей з дітьми в публічно-правових спорах. Рішення внесені до ЄДРСР з 2018 року по травень 2023 року. URL: <https://cutt.ly/Qwzbh0TY>

5.3. Інформаційні ресурси

http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main	Сайт Верховної Ради України (законодавство)
http://pravoua.com.ua/	Сайт журналу «Право України»
http://www.ligazakon.ua/	Головний правовий портал України
http://www.nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральнорукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» (зі змінами)» (затверджене Вченою радою, протокол №7 від 05.02.2024)